

Language consultations: electronic database

<https://www.valodaskonsultacijas.lv/en/questions/783>

Question	Kā dēvējama neparastu, unikālu objektu krātuve, piemēram, vaska figūru muzejs?
Answer	<p>Šāda krātuve ir panoptiks.</p> <p>Vārds panoptiks aizgūts no grieķu valodas <i>pan</i> ar nozīmi 'viss' un <i>optikos</i> ar nozīmi 'redzams'. Panoptiks var būt vaska figūru muzejs, piemēram, <i>Hamburgas panoptiks</i>. Tāpat par panoptiku, arī brīnumistabu dēvē neparastu, arī kuriozu objektu krātuvi (vācu val. <i>Wunderkammer</i>).</p> <p>Vācu valodas avotos paralēli nosaukumam <i>Wunderkammer</i> lietots arī nosaukums <i>Kunstkammer</i>, kurš latviešu valodā ir pazīstamāks un pārņemts kā aizgūvums <i>kunstkamera</i>. Tas lietots arī, piemēram, „Enciklopēdiskajā vārdnīcā” (Rīga : Latvijas Enciklopēdiju redakcija, 1991) ar skaidrojumu ‘vēsturisks nosaukums vēstures, mākslas, dabaszinātņu u. c. retumu kolekcijām un krātuvēm’.</p> <p>Tomēr šis termins neatbilst latviešu valodas terminu veidošanas tradīcijām, kur cenšas izvairīties no ģermānismu aizgūšanas. Tā vietā piemērotāks būtu grieķu cilmes aizgūvums panoptiks.</p>
Sources	<p><i>Ilustrētā svešvārdu vārdnīca</i>. Sast. I. Andersone, Dz. Dāvidsone, A. Cebura. Rīga : Avots, 2019.</p> <p>Mūsdienu latviešu valodas vārdnīca: panoptiks</p>

